

VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU ROZVOJ DEMOKRATICKÝCH INSTITUCÍ ŠKOLY – ŠKOLSKÁ RADA

ÚVOD:

Problém: Školská rada se navenek jeví jako formální orgán, který je zřízený jen proto, že to zákon nařizuje. Naprostá většina zletilých studentů, rodičů a zákonných zástupců se voleb neúčastní (při minulých volbách odevzdány 4 hlasovací lístky, tj. volební účast cca 0,3 %). U pedagogických pracovníků je volební účast vyšší, pohybuje se kolem 34 % (25 odevzdaných hlasovacích lístků).

Je také obtížné někoho přesvědčit, aby do ŠR kandidoval, což může souviset s nízkou informovaností o agendě ŠR.

Hypotéza: O činnosti Školské rady, jejích možnostech a pravomocích neexistuje mezi širší rodičovskou, studentskou i pedagogickou veřejností téměř žádné povědomí. Někteří lidé z řad zainteresovaných skupin si Školskou radu pletou s Radou rodičů, jiní ani nemusí vědět, že Školská rada existuje, a proto se neúčastní ani voleb do tohoto orgánu. Druhým důvodem neúčasti voličů především z řad rodičů a zákonných zástupců na volbách je dle našeho názoru fakt, že je nutné se k volbám dostavit osobně v termínu, který se zatím neshodoval např. s termínem třídních schůzek, takže to mnoha z nich nestojí za námahu.

V dotazníku jsme se soustředili zejména na zjištění povědomí o ŠR, a to v následujících oblastech:

- a) Co Školská rada je
- b) Jaké činnosti Školská rada vykonává/může vykonávat?
- c) Jaké jsou možnosti komunikace se Školskou radou?
- d) Jak je možné stát se členem Školské rady?

Na dotazy odpovědělo celkem 199 respondentů, což je přibližně 16 % možných. Největší procento odpovědělo ze zástupců pedagogických pracovníků (cca 32 %), následovaných studenty (cca 27 % dotázaných) a rodiči a zákonnými zástupci (cca 13 % z potenciálních respondentů).

VYHODNOCENÍ ODPOVĚDÍ:

Ad a) Co Školská rada je?

Správná odpověď: 3) Orgán školy umožňující rodičům, zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům, pedagogickým pracovníkům a zřizovateli podílet se na správě školy.

Správně odpovědělo 80 % respondentů, ze studentů 61 %, z rodičů a zák. zástupců 84 %, z pedagogických pracovníků 100 %.

Ad b) Jaké činnosti Školská rada vykonává/může vykonávat?

Z 10 nabízených možností bylo 6 správně, z nich všechny správné odpovědi označilo pouze 10 % respondentů (studenti 2 %, pedagogičtí pracovníci 26 %, rodiče a zákonní zástupci 10 %).

Alespoň jednu ze správných odpovědí označilo téměř 100 % respondentů, více správných odpovědí označilo 52–75 % dotázaných.

Ad c) Komunikace se Školskou radou

Správná odpověď: 2) Oslovím některého z členů ŠR.

91 % respondentů by správně oslovilo některého z členů Školské rady (studenti 90 %, pedagogičtí pracovníci 100 %, rodiče a zákonní zástupci 91 %), nicméně 79 % dotázaných (73 % studentů, 74 % pedagogických pracovníků, 83 % rodičů a zák. zástupců) by poslalo e-mail na hromadnou e-mailovou adresu ŠR, kterou ovšem ŠR zřízenou nemá.

Ad d) Jak je možné stát se členem Školské rady?

Správná odpověď: 2) Kandiduji ve volbách do Školské rady (jsem-li student, musím být zletilý), následně musím být zvolen členy skupiny, za kterou kandiduji.

Správně odpovědělo pouze 33 % respondentů (12 % studentů, 61 % pedagogických pracovníků, 35 % rodičů).

Kompletní výsledky viz příloha.

SHRNUTÍ:

Z výsledků průzkumu vyplývá, že většina respondentů sice ví nebo tuší, co Školská rada je a dělá, ale ve většině případů je toto vědomí spíše mlhavé. Nejsou jasné kompetence školské rady a tím pádem nejsou zjevné ani možnosti plynoucí z angažmá v ní.

Zároveň výsledky naznačují, že Školská rada bývá skutečně zaměňována s Radou rodičů (odpovědi týkající se kontaktování ŠR na hromadný e-mail – používá RR, připomínky k fungování ŠR atp.).

ZÁVĚR A NÁVRHY OPATŘENÍ:

Na základě výsledků dotazníku je možné konstatovat nejen potřebu vzniku **manuálu nového člena Školské rady** (což bylo jedno z původních zadání tohoto projektu), ale vůbec potřebu **lépe informovat o její činnosti** - nabízí se prezentace Školské rady rodičům primárně během seznamovacích/úvodních třídních schůzek, pravidelné informování o činnosti ŠR např. na řádných třídních schůzkách a/nebo prostřednictvím e-mailu, dále zpřehlednění a systematizování obsahu záložky Školské rady na webu školy tak, aby byly informace pro potenciální zájemce výrazně dostupnější a srozumitelnější, než je tomu nyní.

Kromě toho jasně vyplývá potřeba **zřízení komunikačního prostředku se ŠR**, nejlépe pomocí společné e-mailové adresy.

Bylo by dobré věnovat pozornost také **srozumitelnosti volebního řádu**, protože nemusí být na první pohled zcela jasné, jak je to s volebním právem zákonných zástupců (mají ho oba nebo jen jeden? co v případě, že je jejich dítě již zletilé, ale rodiče mají na škole i dítě nezletilé? atp.).

Velmi vhodné se nám také jeví stanovit **termín voleb do Školské rady** souběžně s třídními schůzkami. Otázkou zůstává, zda na jaře či na podzim, obě řešení mají své výhody i nevýhody.

Příloha: Tabulka Vyhodnocení dotazníku Rozvoj demokratických institucí školy – Školská rada

Vypracovali: Pavel Koronthály, Vlasta Rosická